

ÇAĞDAŞ HEKİMLER ANTALYA

Seçtiklerimiz

27 Nisan e-Bildirisinin Ekonomi Politikası-Haluk Başçıl

TSK'nın 27 Nisan tarihinde yaptığı e- bildiri yeni bir 'askeri muhtıra' olarak kabul gördü. Bu muhtıra ile Cumhurbaşkanlığı seçimi, 14 Nisan'da Ankara'da başlayan ve daha sonra İstanbul, Manisa, Çanakkale, İzmir ve en son olarak da Samsun'da yapılan Cumhuriyet Mitingleri, laiklik arasında doğrudan ilişki kurulduğu ve bu zeminde tartışmaların yoğun olarak sürdürüldüğü görülüyor. İçinde bulunduğumuz süreci Cumhuriyet Mitinglerinden bakarak açıklamaya çalışmak ve tartışmayı katılmak-katılmamak ikileminde sürdürmek, süreci daha yukarıdan ve çok yönlü ele almaktan bizleri alıkoyuyor. Aynı zamanda bütünün sadece bir unsuru içine kendimizi sıkıştırmamıza da neden oluyor.

Ülke olağan üstü bir sürece girmiştir. Bu sürecin nasıl gelişeceği müdahale yeteneğine ve gücüne sahip kuvvetlerin üstleneceği rollere bağlı görünüyor. Yaşayacağımız her türlü gelişmeyi (Ulus'ta patlayan bomba, Irak'a yönelik müdahale vb.) 27 Nisan Muhtırasının dışında, onu göz ardı ederek değerlendirmek, önemli yanlısamları da beraberinde getirecektir.

Bu yazıda içine girdiğimiz olağan üstü süreci, toplumun önemli fay hatlarını oluşturan laiklik ve kürt sorunun ötesinde ki bir temelden ele almaya çalışacağız. Bu temel de içinde yaşadığımız ekonomik tablodur. Toplumsal gelişmeleri ağırlıklı olarak ekonomik nedene bağlamak marksizmin temel bir yaklaşımıdır. Tek belirleyenin de ekonomi olmadığı açıktır. Bunu bilerek, ancak konuşulmayan konuyu oluşturan ekonomik durumu özellikle öne çıkarmak gerekiyor. 27 Nisan ile başlayan sürece buradan bakmak yararlı olacaktır. Bizlere ısrarla tartışırılmak istenen laiklik ve kürt sorununu önemsenilmediğinden değil de, 'gizlenen' sorunu alenileştirmek, toplumun dikkatini buraya çekmek soldan yana güçler için daha yararlı ve birleştirici olanaklar sunabilecektir.

Bu açıdan bakarak yakın tarihimizdeki 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 TSK'nın muhtıralarındaki sözde ve özde gerekçelerine dönerek 27 Nisan'a bakmak gerekiyor.

12 Mart 1971 Muhtırası

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin üst yönetimi AP Hükümeti'ne 12 Mart 1971 tarihinde bir muhtıra verdi.

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Memduh Tağmaç, Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Faruk Gürler, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Muhsin Batur ve Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Celal Eyiceoğlu'nun imzasıyla nı taşıyan muhtıra şu maddelerden oluşuyordu:

1- Parlamento ve hükümet, süregelen tutum, görüş ve icraatlarıyla yurdumuzu anarşi, kardeş kavgası, sosyal ve ekonomik huzursuzluklar içine sokmuş, Atatürk'ün bize hedef verdiği uygarlık seviyesine ulaşmak ümidini kamuoyunda yitirmiş..

2- ...Silahlı Kuvvetleri'nin bu vahim ortam hakkında duyduğu üzüntü ve ümitsizliğini giderecek çarelerin.... Atatürkçü bir görüşle ele alacak ve inkılap kanunlarını uygulayacak kuvvetli ve inandırıcı bir hükümetin demokratik kurallar içinde teşkili zaruri görülmektedir.

3- Bu husus süratle tahakkuk ettirilemediği takdirde, Türk Silahlı Kuvvetleri kanunların kendisine vermiş olduğu Türkiye Cumhuriyeti'ni korumak ve kollamak görevini yerine getirerek, idareyi doğrudan doğruya üzerine almaya kararlıdır.'

Amaç, görünüşte terörü ve anarşiyi önlemektir.

Yıllar sonra Muhtıracıların başı Genelkurmay Başkanı Orgeneral Memduh Tağmaç, **“Sosyal gelişme ekonomik gelişmenin önüne geçti’ diye ‘sözde nedeni’ değil de özde nedeni açıkladı. 12 Mart müdahalesini, aşırı bir gelişme göstererek iktisadi gelişmenin önüne geçmiş olan sosyal gelişmeyi önlemek amacıyla yapılmıştı.**

12 Eylül Darbesi

a. TSK'nin 27 Aralık 1979 Uyarı Mektubu

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren ve kuvvet komutanları Türk Silahlı Kuvvetlerinin görüşünü içeren bir uyarı mektubunu, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e verildi. 2 Ocak 1980 tarihinde de, Cumhurbaşkanı TSK'nin Uyarı Mektubu Başbakan ve Adalet Partisi Genel Başkanı Süleyman Demirel ile Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Bülent Ecevit'i Çankaya Köşküne birlikte davet ederek, onlara verdi.

b. 12 Eylül Askeri Darbesi

12 Eylülde yönetime el koyan TSK'nin Genel Kurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanlarından oluşan Milli Güvenlik Konseyi Parlamento ve Hükümet feshederek yönetime el koydu.

Gerek 27 Aralık Uyarı Mektubu gerekse Milli Güvenlik Kurulu'nun 1 nolu bildirgesinde ki amacın

**‘Devletimizin bekası, milli birliğin sağlanması, halkın mal ve can güvenliğinin temini için; anarşi, terör ve bölücülüğe karşı.... Atatürkçü milli bir görüşle müştereken tedbirler ve çareler aramaları kaçınılmaz bir zorunluk olarak görülmektedir.*

**Büyük Atatürk'ün bize emanet ettiği ülkesi ve milletiyle bu bütün olan, Türkiye Cumhuriyeti Devleti varlığına, rejimine ve bağımsızlığına yönelik fikri ve fiziki haince saldırılar içindedir.*

**Atatürkçülük yerine irticai ve diğer sapık ideolojik fikirler üretilerek.. Şeriat düzenini Atatürkçülük yerine irticai ve diğer sapık ideolojik fikirlerin yaygınlaşması önlemek’*

olarak ifade edilmektedir.

c. 24 Ocak IMF Programı

Gerek 12 Eylül askeri darbesi öncesinde gerekse yıllar sonra yapılan değerlendirmelerde asıl neden olarak 24 Ocak IMF programının uygulanmasının ancak askeri bir yönetim altında olacağıdır. 12 Eylül askeri darbesi bir bütün olarak ve biraz dikkatlice ele alınacak olursa, **12 Eylül sabahı uygulamaya sokulan eylem, söylendiği gibi "terör olaylarının" zorunlu kıldığı bir sonuç olmayıp, ülkeyi küresel isteklere sınırsızca açan bir başlangıç olmuştur.**

IMF tarafından hazırlanmış olan 24 Ocak ekonomik istikrar programı ile:

1. * % 32,7 oranında devalüasyon yapılarak günlük kur uygulamasına geçilmiştir. 1980 başında 47 TL olan ABD \$ yıl sonunda 90 TL'ye çıktı.
2. * Devletin ekonomideki payını ve etkinliğini küçülten önlemler uygulamaya kondu.
3. * KİT'lerdeki ve tarım ürünlerindeki destekler sınırlandırıldı.
4. * Enerji, ulaşım ve gübre dışındaki tüm sübvansiyonlar kaldırıldı.

5. * Dış ticarete, yabancı sermaye yatırımlarında ve kar transferlerinde sermayeye yeni kolaylıklar getirildi.
6. * Sermaye kesimine vergi, düşük faizli kredi, gümrük muafiyeti vb. teşvikler sağlandı. Vb..

24 Ocak kararları ancak 12 Eylül'ün demir yumruğu altında uygulanabilirdi. Sendikal örgütler başta olmak üzere meslek kuruluşları, dernekler ve siyasi partiler kapatılmalı, yasama ve yürütme gücü tek elde toplanarak tartışmasız bir ortamda sınırsız yetkilere sahip bir yönetim sağlanmalıydı. **Kısacası 12 Eylül darbesinin özde nedeni 24 Ocak kararlarının uygulanması olup, 'sözde nedenler' de muhtıralarda yer alan milli birlik ve halkın can, mal güvenliğiydi.**

27 Nisan 2007 e- bildirisi

27 Nisan 2007 tarihinde gece yarısına doğru TSK web sayfasında bir açıklama yapıldı. Bu bir 'muhtıra' özelliği taşıyordu. Etkisi de hemen kendisini hissettirdi.

Muhtıranın nedeni :

** 'Türkiye Cumhuriyeti devletinin, başta laiklik olmak üzere, temel değerlerini aşındırmak,*

**Halkımızın kutsal dini duygularını istismar etmek, din kisvesi arkasına saklanarak, asıl amaçlarını gizlemek.... devlete açık bir meydan okumak*

**Cumhurbaşkanlığı seçimi sürecinin, laikliğin tartışılması konusuna odaklanmış olması*

**...Ülkemizin birlik ve bütünlüğüne karşı yürütülen yıkıcı ve bölücü eylemlerle şaşırtıcı bir benzerlik taşıması. *Ne mutlu Türküm diyene!' anlayışına karşı çıkan herkes Türkiye Cumhuriyeti'nin düşmanı olarak ilan edilmesi'*

olarak söylenmektedir.

Bildiride ekonomik sorunlarla veya çıkmazlarla ilgili hiçbir saptama görülmemektedir.

27 Nisan muhtırasında ekonomik gidişatın rolünü görebilmek için ekonomik verilere yakından bakmak gerekmektedir.

Ekonomik duruma ilişkin ağırlıklı olarak söylenenler:

**Enflasyonun kontrol altına alındığı ve %10 altına çekildiği*Ekonomik büyümenin %6 olarak sürdürüldüğü*

**YTL'nin dövize karşı değerini koruduğu ve YTL güven duyulduğu*

**Borsa endeksinin 46 000 ulaştığı*Özelleştirmelerde önemli mesafeler alındığı*

**Yurtdışından yabancı sermaye girişinin sürdüğü ve yabancı yatırımların arttığı*

**İhracatın attığı ve 90 milyar \$ ulaştığı*Vb..*

Burjuva ekonomistlerinin ortak değerlendirmesi; bu tablonun olumlu olduğu ancak ekonominin tam olarak düzlüğü çıkmadığı ve küresel gelişmelerden kolaylıkla etkilenebileceği, ekonominin kırılabilir yapısını sürdürdüğü şeklindedir.

Ekonomide laf kalabalığını bir yana bırakarak, üzerinde durulmayan ya da pek söylenmeyen rakamlara yakından bakıldığında:

	1923-2002 Dönemi	2002-2007 AKP Hükümeti Dönemi	Artış miktarı
İç Borç	90 milyar \$	196 milyar \$	106 milyar \$
Kamu Dış Borcu	63 milyar \$	70 milyar \$	7 milyar \$
Özel Sektör Dış Borcu	45 milyar \$	117 milyar \$	72 milyar \$
TOPLAM	198 milyar \$	383 milyar \$	185 milyar \$
Bireylerin taksitli satış ve kredi borcu	2,5 milyar YTL	65 milyar YTL	62,5 milyar YTL

Kaynak: İlhan Kesici

Bu rakamlara, AKP döneminde yapılan 30 milyar dolarlık özelleştirme gelirini de ilave edebiliriz. Bu takdirde AKP Hükümetinin 5 yıllık iktidarında toplam borç 215 milyar dolara ulaşmaktadır.

Cari açıkta ise;

Cari açığın GSYH'ya oranı AKP Hükümeti döneminde %3-4'lerde iken %6-8'çikararak 2006 yılında 35 milyar \$'a kadar ulaşmıştır.

Bu ekonomik verilere göre,

*Küresel ekonomik gelişmelerden kolaylıkla etkilenecek ve son derece kırılgan olduğu söylenen ekonomik yapı, dünya ekonomistlerinin ifade ettikleri küresel krizin yakın dönemde görülebileceğine ait işaretlerin olduğu,

*Gerek dış dünyada gerekse iç ekonomik her hangi olumsuz ekonomik gelişme domino taşı gibi tüm ekonomik alanları içine alacak derin bir krize dönüşme potansiyeli taşıdığı,

*Devlet ve özel sektörün yanı sıra vatandaşın da gırtlığına kadar borç içinde olduğunu,

*Borçlanma politikalarında da dar boğaza girildiği ve bu politik tercihin kendi sınırına dayandığı,

*Yeni bir ekonomik krizle karşı karşıya kalındığında, krizden çıkmak için üzerine basılacak toplum kesimlerinin de gırtlığına kadar borç içinde bulunduğu,

bir ortamda yaşıyoruz.

AKP dahil hangi parti veya partiler birlikteliğinin oluşturacağı hükümet yaşanacak ekonomik krizde geniş toplum kesimlerini (üstelik gırtlığına kadar borç içinde) tepki göstermeden, onların sırtına basarak yeni fedakarlıklara katlanmayı kabul ettirebilir? Laiklik fay hattının 'meşru zeminde' zorlanması ve PKK üzerinden Kuzey Irak'ta ki gelişmeler ile Kerkük tartışmalarını 'yaratılacak meşru zeminin' bu tablo ile bir ilişkisi var mıdır?

Dini gericiilik, kürt sorunu gibi hepimizi yakından ilgilendiren toplumsal sorunları özde tartışmak ve çözümler geliştirmek durumundayız. Egemen sınıfların ekonomik çıkmazları gizlemek ve/veya olası ekonomik krizden çıkmada gerek laiklik gerekse de kürt kartını bir kaldıraç gibi kullanmaktadır. Onların bu amaca dönük ideolojik-politik stratejilerinin içinde yer almak geliştirdikleri stratejinin bir parçası haline gelmesine ve hegemonyalarının daha da güçlenmesine yol açmaktadır. **Bu sınıfların kendi ihtiyaçlarına uygun bir zeminde, topluma dayatma biçiminde getirdikleri (laiklik, kürt) sorunlarının içine kendimizi hapsedmeden, üzerimize**

gelen ekonomik çöküşe ve bunun yol açabileceği olası rejim değişikliklerine toplumun dikkatini çekmek durumundayız. Kurt kapını kurulmuştur. Kendimizi toplumla birlikte bu kapandan kurtarmak bizlerin elindedir.